

Gemeente
Montfoort

Samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort

Uitvoeringsprogramma 2022-2026
college gemeente Montfoort

Voorwoord

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma Samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten & Montfoort. Het beschrijft waar wij ons als college in deze bestuursperiode met groot enthousiasme voor gaan inzetten.

Onze bestuurlijke koers laat zich kenschetsen door het samen verder bouwen aan de toekomstbestendigheid van de gemeenschap. Een sociale gemeenschap waar het prettig wonen, werken en verblijven is, waar ieder een toekomst kan opbouwen en waar sociale cohesie is. Een gemeenschap die met elkaar in gesprek is en blijft, met elkaar het hoofd biedt aan uitdagingen en ieder in zijn/haar waarde laat. Concreet leggen wij drie accenten:

1. bouwen aan een krachtige gemeenschap;
2. bouwen aan leefbare kernen;
3. bouwen aan een vitaal buitengebied.

In de wijze van werken aan deze accenten zoeken wij nadrukkelijk de samenwerking met de gemeenschap. Wij zien veel mooie initiatieven en ervaren innovatiekracht bij onze inwoners en ondernemers. Graag bouwen wij samen met een ieder, met respect voor ieders rol en verantwoordelijkheden, verder aan de toekomstbestendigheid van onze gemeente.

Bij het opstellen van ons uitvoeringsprogramma zijn we uitgegaan van het aangeboden raadsprogramma in de raadsvergadering van 23 mei 2022. Wij hebben waardering voor de wijze waarop de raad met elkaar deze raadsperiode gestart is, met het constructief zoeken naar verbinding en het samen benoemen van uitdagingen en oplossingsrichtingen.

Daarnaast hebben we als college voor het opstellen van voorliggend uitvoeringsprogramma gekeken naar ontwikkelingen en vraagstukken die nu dan wel in de nabije toekomst op de gemeente afkomen. Tot slot is er een breed scala aan zaken die going concern zijn waar wij aandacht voor blijven hebben. Door bovenstaande in samenhang op een tijdslijn te bezien, presenteren wij een realistische bestuurlijke koers voor deze bestuursperiode die rekening houdt met de beschikbare ambtelijke en financiële middelen.

Ons uitvoeringsprogramma start met een beschouwing op het raadsprogramma, waarna de hoofdlijnen van de going concern taken volgt. Vervolgens worden diverse maatschappelijke ontwikkelingen beschreven. De drie accenten voor onze bestuursperiode worden daarna toegelicht. Tot slot staan wij stil bij de beschikbare en benodigde middelen inclusief een voorlopige raadsagenda.

Graag bouwen wij samen met onze gemeenschap, de gemeenteraad en ambtelijke organisatie verder aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort. Wij kijken uit naar een constructieve samenwerking in de aankomende jaren.

Montfoort, 30 augustus 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Montfoort.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Beschouwing op het raadsprogramma	7
1.1 Bestuur en organisatie	7
1.2 Bouwen	7 - 8
1.3 Openbare orde en veiligheid	8
1.4 Economische weerbaarheid	8
1.5 Verkeer en infrastructuur	9
1.6 Milieu	9
1.7 Beheer openbare ruimte	10
1.8 Welzijn	10
1.9 Sport & Cultuur	10 - 11
1.10 Financiën	11
2. Aandacht voor de going concern	13
3. Ontwikkelingen om ons heen	17
3.1 Gemeenten worden steeds meer uitvoeringsorganisaties van Rijk en provincie	17
3.2 Reduceren van gebruik van fossiele brandstoffen en leren omgaan met klimaatstress	17
3.3 Werken aan vertrouwen tussen gemeenschap en overheid vraagt (meer) inspanning	18
3.4 Demografische ontwikkelingen en pluriformiteit zetten gemeenschappen onder druk	18
3.5 Toenemende kloof in het (financieel) vermogen om mee te doen	18 - 19
4. Onze opgave: verder bouwen!	21
4.1 Bouwen aan een krachtige gemeenschap	21
4.2 Bouwen aan leefbare kernen	21 - 22
4.3 Bouwen aan een vitaal buitengebied	22
5. Vervolg	25
5.1 Financieel	25
5.2 Voorlopige raadsagenda	25 - 26

Beschouwing op het raadsprogramma

1. Beschouwing op het raadsprogramma

Het raadsprogramma dat op 23 mei 2022 is aangeboden bevat een verscheidenheid van wensen, ambities en verwachtingen. Uit verschillende programmapunten blijkt steun voor de reeds ingezette koers van voorgaande bestuursperiodes. Op andere punten verlegt de raad accenten dan wel brengt de raad een andere wenselijke koers naar voren.

Hieronder leest u in hoofdlijnen een beschouwing per programmathema uit het raadsprogramma. Daarbij beschrijven we hoe wij in de toekomst omgaan met de inhoudelijke aspecten binnen het thema. De onderwerpen die een nadere uitwerking en raadsbesluit vragen zijn opgenomen in een voorlopige raadsagenda, welke in paragraaf 5.2 wordt toegelicht.

1.1 Bestuur en organisatie

De raad vraagt aandacht voor een benaderbaar bestuur en een klantvriendelijke en kundige organisatie, en geeft enkele verbetersuggesties voor (vergunning)processen. De werkwijze die gevraagd wordt is in lijn met ons inrichtingsplan en met ons continu werken aan verbetering. De wens voor participatie zien wij als ondersteuning. Hieruit blijkt dat de raad extra aandacht wil voor het betrekken van onze inwoners.

De raad benoemt de meerwaarde van samenwerkingen en het belang van een kwalitatieve goede dienstverlening. Een kwalitatief goede dienstverlening staat hoog in het vaandel en de manier waarop we dit organiseren is daaraan ondersteunend. Dat geldt ook voor de uitvoering van taken die nu dan wel voorheen door de omgevingsdienst regio Utrecht (OdrU) werd gedaan. Met de OdrU zijn en blijven wij in gesprek over hoe de dienstverlening goed kan blijven. De VTH-bouwtaken voeren wij sinds 1 januari 2022 weer door een eigen VTH-bouwteam uit en dit verdient bestendiging. Mede vanwege de voor bereiding op de invoering van de Omgevingswet.

1.2 Bouwen

In lijn met het raadsprogramma gaan wij voort met onze inzet om te komen tot de bouw van nieuwe woningen. Daarbij zijn wat betreft woontypes, de vastgestelde woonvisie 2019-2030¹ en het vastgestelde woningbouwprogramma² leidend. Met het oog op de ontwikkelingen van de Nationale Woon- en Bouwagenda van het kabinet Rutte IV mag u een actualisatie van de woonvisie en mogelijk ook het woningbouwprogramma in deze bestuursperiode verwachten. Wij lezen binnen dit thema dat de raad extra aandacht vraagt voor het reguleren van woningen. Dit nemen wij op in de nieuwe Huisvestingsverordening, aangevuld met een plan van aanpak omtrent de huisvesting van arbeidsmigranten.

Ook lezen wij de wens voor herinvoering van een regeling startersleningen met als doel de betaalbaarheid van woningen te reguleren. Wij zien net als de raad de noodzaak voor het reguleren van de betaalbaarheid van woningen. In dat licht bezien wij welke instrumenten wij daar effectief voor kunnen inzetten, zoals een Doelgroepenverordening en een vorm van startersregeling.

De raad verzoekt om een planning voor de realisatie van gemeentelijke utiliteitsbouw. Er is slechts één gemeentelijke utiliteitsbouw in voorbereiding, het Kindcentrum. Wij blijven de raad over de voortgang daarvan informeren.

1.3 Openbare orde en veiligheid

Het raadsprogramma vraagt met name extra aandacht voor het tegengaan van drugsoverlast in woonwijken, in het buitengebied en op bedrijfsterreinen. Onze inzet om drugsoverlast aan te pakken bundelen wij met onze partners, waaronder het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en de wijkagenten. Deze en overige in het raadsprogramma benoemde zaken betrekken wij bij de actualisatie van het Integraal veiligheidsplan.

1.4 Economische weerbaarheid

Behoud van bedrijven en bedrijvigheid is van belang voor zowel leefbare kernen als voor een vitaal buitengebied. Leegstand is niet gewenst, niet vanuit werkgelegenheid en ook niet vanuit economische weerbaarheid en levendigheid. Additioneel is de aandacht die u als raad geeft aan de agrarische kwaliteit van het buitengebied. In welke vorm die kwaliteit behouden blijft, binnen de brede opgaven die het buitengebied raken, vraagt een integrale afweging. Andere opgaven voor het buitengebied liggen op het vlak van waterberging, stikstof, bodem, biodiversiteit, energietransitie en recreatie. Wij stellen beleid op hoe wij omgaan met vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Met VAB-beleid kunnen wij (ongewenst) gebruik van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied sturen. Het is tevens een instrument om bij te dragen aan de opgave voor woninguitbreiding.

1.5 Verkeer en infrastructuur

Voor de realisatie van onze uitbreidingslocaties is goedkeuring van de provincie Utrecht nodig. De consequentie van onze uitbreidingslocaties op het bestaande wegennet en op de mobiliteit, is daarbij een kernvraagstuk. Onder andere in dit kader is het college voornemens om een Mobiliteitsvisie op te stellen en de suggesties van de raad over dit thema daarbij te betrekken. Wat betreft de lokale verkeerscirculatie kunt u in de loop van 2023 de door u gevraagde evaluatie van het Uitvoeringsprogramma Binnenstad tegemoet zien. Nieuw is de specifieke aandacht voor en stellingname over het instrument Parkeerfonds.

1.6 Milieu

De in het raadsprogramma benoemde actieve inzet op zon-op-dak en de stimuleringsaanpak voor verduurzaming van bestaande bouw staan reeds in de steigers. Uit het raadsprogramma lezen wij een oproep om die te intensiveren. Wij moeten verkennen of en in welke vorm dat mogelijk is, en wat dat aan (extra) middelen betekent.

De raad geeft aan geen ruimte te willen geven aan opwek via windturbines of -molens om in de energiebehoefte te voorzien. In het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen omtrent energie en de intenties van medeoverheden is echter niet bij voorbaat uit te sluiten dat actualisatie van onze verkenning naar de benodigde energiemix in de toekomst nodig is.

De raad vraagt voor twee zaken specifiek aandacht; toepassing (ook in bestaand gebied) van ondergrondse afvalcontainers, en een aanpak om biodiversiteit te vergroten. Wij betrekken deze bij de actualisatie van achtereenvolgens ons Afvalplan en het Groenbeheerplan. Via de geëigende media gaan wij de gemeenschap informeren over het verantwoord gebruik van houtkachels.

1.7 Beheer openbare ruimte

Het beheer en onderhoud wordt voortgezet volgens de bestaande onderhoudsplannen. Nieuw is de duidelijke aandacht in het raadsprogramma voor de kwaliteit van de begraafplaatsen. De mogelijkheden tot uniformering van lijkbezorgingsrechten en tot behoud van de kwaliteit van begraafplaatsen, zoeken wij uit binnen onze bestuursperiode. Bij de verkenning naar uniformering wordt ook het uitgangspunt van kostendekkende tarieven betrokken (zie ook 1.10). Medio 2021 hebben wij op grond van de aanbestedingsregels moeten besluiten om het onderhoud aan begraafplaatsen vanaf 2022 niet bij een stichting te houden. Mochten de aanbestedingsregels daar ruimte voor geven dan zou een heroverweging hiervan in beeld kunnen komen. Voor nu hebben wij het onderhoud weer in eigen hand genomen.

1.8 Welzijn

Het raadsprogramma benoemt dat onze inwoner meer centraal mag komen te staan bij de gesprekken over een Wmo of andere individuele (zorg)ondersteuning. In de Verordening sociaal domein³, ook wel bekend als de Omgekeerde verordening, staat juist de persoon centraal en wordt vanuit de individuele situatie gekeken naar mogelijke oplossingen. Met onze partners leren wij graag verder hoe het beoogde effect van de verordening bereikt kan worden. Met het project “integrale toegang” maken wij daar met de SWOM en de Thuisbasis al stappen in.

De verwachtingen die de raad stelt aan de bibliotheken wijken af van het concept Huis van Ervaring zoals al in gang gezet en waar uw raad in het najaar 2022 een voorstel over ontvangt. Overeenkomstig de afspraken in de intentieovereenkomst en met het oog op de relatie met de partners in Huis van Ervaring, ronden wij de pilotfase conform het concept af. Bij het bespreken van het structureel vormgeven van het Huis van Ervaring betrekken wij de wensen zoals in het raadsprogramma benoemd.

Een vorm van 24-uurs zorg voegen wij, waar mogelijk, in de programmering van nieuwbouwontwikkeling toe. In welke vorm er een ander aanbod aan 24-uurs zorg geboden kan worden, bijvoorbeeld via Volledig pakket Thuis, vraagt nader onderzoek. Een eerste scan laten wij uitvoeren. De raad benoemt mogelijke bijstellingen in de dienstverlening van Ferm Werk, mede in afstemming met de andere deelnemende gemeenten. Gezien de vele dynamiek en ontwikkelingen bij deze gemeenschappelijke regeling geven wij, ook in het belang van onze inwoners, de voorkeur aan rust en stabiliteit. Gesprekken met onze welzijnspartners over de toekomstige dienstverlening geven wij vorm in het kader van een actualisatie van het subsidiebeleid.

1.9 Sport & Cultuur

De raad benoemt verenigingen, vrijwilligers en mantelzorgers als het cement van onze samenleving en ziet graag dat die gekoesterd en gefaciliteerd worden. Wij onderschrijven dat van harte. Bij de actualisatie van de Nota sociaal domein doen wij voorstellen om de kracht van de gemeenschap te behouden en waar mogelijk te versterken.

Samen met onze partners bezien wij hoe en in welke vorm wij mantelzorgers en vrijwilligers beter kunnen faciliteren.

Het raadsprogramma benoemt de wens om verenigingen, stichtingen of individuele inwoners een grotere rol te geven in de uitvoering van publieke taken. Een dergelijke taakuitvoering is, vanwege eindverantwoordelijkheid van de gemeente, gebonden aan wetgeving, voorwaarden en meerjarig commitment. Indien zich mogelijkheden voor samenwerking aandienen, zullen wij toetsen of en in hoeverre er vrijwilligers, verenigingen en stichtingen bereid en in staat zijn om een dergelijke taak kundig en met continuïteit uit te voeren. Wij staan uiteraard open voor eventuele suggesties vanuit de gemeenschap.

1.10 Financiën

De financiële vooruitzichten zijn nog steeds onzeker. De belangrijkste onzekerheden die nu spelen zijn de (definitieve) consequentie van de herijking van het gemeentefonds, de verdere ontwikkeling van de accressen, de opschalingskorting en het al dan niet ontvangen van een hogere structurele vergoeding voor de kosten in het sociaal domein. Wij zien een gezonde, meerjarig sluitende begroting als onze opdracht. Hierbij streven we naar volledige kostendekkendheid van onze tarieven.

De wijze van financieel beheer zoals in het raadsprogramma verwoord, zetten wij reeds in en continueren wij. Een structureel toekomstbestendige financiële positie vraagt om zorgvuldig afgewogen keuzes van college en raad.

Wij weten dat er veel daadkracht georganiseerd kan worden in onze gemeente. Daar waar de kans zich voordoet om deze kracht structureel te benutten, zullen wij de mogelijkheden hiertoe zeker onderzoeken en zo mogelijk verzilveren.

Aandacht voor de going concern

2. Aandacht voor de going concern

Naast de onderwerpen en taken in het raadsprogramma vinden nog vele werkzaamheden plaats binnen de taakvelden waar de gemeente verantwoordelijk voor is. De middelen die beschikbaar zijn, zijn niet onbeperkt. Niet alleen aan onze financiën, maar ook aan onze ambtelijke capaciteit zit een grens. Vanuit de benchmark van bureau Berenschot (2021) blijkt dat onze ambtelijke organisatie efficiënt haar taken uitvoert. De organisatie is formatief slank, maar vooralsnog passend voor onze opgaven en de basis voor zelfstandigheid. Mede gelet op de krappe arbeidsmarkt is balans tussen organisatie-mogelijkheden en ambities van belang.

Naast de zaken zoals in het eerste hoofdstuk genoemd in relatie tot het raadsprogramma, geven wij u hieronder een beeld van ontwikkelingen binnen wettelijke taken, lopende projecten, gepland nieuw lokaal beleid en voorzienbaar regionaal beleid.

Op rijksniveau is of wordt besloten over verandering in wetgeving die de gemeente raakt. Hierdoor wordt volop aandacht besteed aan het uitkristalliseren van de nieuwe wet Inburgering, de implementatie van de Omgevingswet & de Wet open overheid (WOO) en de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

Bij doorlopende projecten kan gedacht worden aan het project Integrale toegang (sociaal domein), uitvoering woningbouwagenda en bedrijventerrein Heeswijk-oost, realisatie Kindcentrum en de doorontwikkeling van de website en het zaakstelsel.

Een greep uit de lokale beleidsvisies die de aankomende vier jaar voorzien zijn (nieuw of als actualisatie): herijking woonvisie, mobiliteitsvisie, transitievisie warmte, actualisatie omgevingsvisie, cultuurhistorische waardenkaart, gemeentelijk rioleringsplan, duurzaamheidsvisie, visie circulaire economie en afval, economische visie, nota sociaal domein, actualisatie subsidiebeleid, lokale klimaatadaptie strategie, actualisatie beleid volksgezondheid.

Er zijn ook diverse (boven)regionale beleidsnota's in ontwikkeling. Zo zijn de RES 2.0 en RES 3.0 in de aankomende vier jaar voorzien (RES U16). Maar ook het Uitvoeringsplan IRP (U10), een Uitvoeringsplan landelijk Gebied (PU), de Huisvestingsverordening (U10), Doelgroepenvervoer (PU), aanpak Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen (U10).

De lokale beleidsnota's zijn in de voorlopige raadsagenda opgenomen, zoals weergegeven in paragraaf 5.2. Vanwege de onvoorspelbaarheid van (boven)regionale processen zijn die vooralsnog buiten de voorlopige raadsagenda gehouden.

Ontwikkelingen om ons heen

3. Ontwikkelingen om ons heen

Naast de wensen vanuit het raadsprogramma en de going concern vragen diverse externe ontwikkelingen onze aandacht. Dat kunnen ontwikkelingen bij andere overheidslagen zijn, maar ook maatschappelijke ontwikkelingen die meer generiek van aard zijn en zijn weerslag hebben op lokale gemeenschappen.

Wij zien onderstaande vijf ontwikkelingen om ons op voor te bereiden, wetende dat wij niet volledig zijn en dat ook ontwikkelingen in de wereld leiden tot nieuwe maatschappelijke opgaven die nu nog niet bekend zijn.

3.1 Gemeenten worden steeds meer uitvoeringsorganisaties van Rijk en provincie

Gemeenten krijgen steeds minder beleidsruimte in de politiek-bestuurlijke agenda. Dit komt door de toename van wettelijke taken via decentralisaties zoals de Omgevingswet, Maatschappelijke opvang, beschermd wonen (MOBW) en in het sociaal domein. Daarnaast haalt het kabinet Rutte IV op diverse terreinen meer de regie naar zich toe. Bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en klimaat.⁴ Het Rijk gaat deels bepalen hoe de schaarse ruimte in Nederland verdeeld wordt naar gebruik, het geeft richting aan het soort woningen en de wijze van toedelen aan doelgroepen en legt richtlijnen op ten aanzien van energieopwek en -gebruik. De provincie is voor het Rijk op vele terreinen het schaalniveau waar gebiedsgerichte en sturende keuzes vervolgens plaatsvinden. Hierdoor wordt de lokale autonomie verkleind.

Deze beweging is ook zichtbaar in het gemeentefonds; er vindt verschuiving plaats van middelen van het algemene uitkeringsdeel naar specifieke uitkeringen. Dit, in combinatie met een ontoereikende omvang van het gemeentefonds, maakt gemeenten meer een 'uitvoeringsorganisatie' van het rijk dan een zelfstandige overheidslaag met autonome bevoegdheden en middelen om daar invulling aan te geven.

3.2 Reduceren van gebruik van fossiele brandstoffen en leren omgaan met klimaatstress

De Klimaatagenda raakt ook ons. Op meerdere schaalniveaus is het merkbaar dat de natuur en het landschap onder druk staan. De opgave om tot CO₂ reducties te komen ligt er. Wij hebben daarin een gezamenlijke opdracht in de RES U16 en wij hebben kwalitatieve uitgangspunten geformuleerd in de Regionale omgevingsagenda Lopikerwaard 2040⁵ en Omgevingsvisie Montfoort 'Vitale kernen in een waardevol landschap'⁶. De opgave is door de oorlog in Oekraïne vergroot en vraagt op korte termijn concrete keuzes.

Om ook in de toekomst veilig te kunnen leven en wonen is het daarbij van belang om voorbereid te zijn op weersextremen. Dat stelt eisen aan de inrichting van openbaar gebied, zoals voldoende waterbuffer, een functioneel rioolstelsel, vasthouden van water waar mogelijk en meer aandacht voor de balans in 'rood' en 'groen'. Deze opgaven kan de gemeente Montfoort logischerwijs niet alleen tegemoet treden aangezien de natuur zich niet houdt aan door de mens bepaalde geografische grenzen.

3.3 Werken aan vertrouwen tussen gemeenschap en overheid vraagt (meer) inspanning

De afgelopen jaren leren dat de relatie tussen burger en overheid onder druk staat, zeker als gekeken wordt naar landelijke cijfers.⁷ Recente oorzaken hiervan zijn onder andere te vinden in de toeslagenaffaire, de omgang met het stikstofvraagstuk en de aanpak van de COVID-19 pandemie. Bij het vertrouwen in lokale overheden wordt een daling waargenomen, ook binnen de gemeente Montfoort, zoals uit het onderzoek in 2021 van Movisie is gebleken.⁸ Mede naar aanleiding van dat onderzoek is gestart met gebiedsmanagement en het gaan 'werken vanuit de bedoeling'. Bij werken vanuit de bedoeling staat de belevingswereld en het beoogde doel van de gemeenschap centraal, waarbij gezocht wordt naar de mogelijkheden (in regels en beleid) om dat doel te bereiken. Wij merken dat de ingeslagen weg positieve effecten heeft. Graag verkent het college met de raad, onze samenwerkingspartners en ambtelijke organisatie manieren om verder met elkaar het vertrouwen op te bouwen.

3.4 Demografische ontwikkelingen en pluriformiteit zetten gemeenschappen onder druk

Nederland vergrijsd en ontgroent op de lange termijn, de gemeente Montfoort is daarin geen uitzondering. Daarnaast wordt de samenleving steeds pluriformer, niet alleen vanwege (arbeids)migranten, maar ook doordat lang niet iedereen meer in de buurt van zijn/haar geboortegrond blijft wonen. Beide ontwikkelingen hebben invloed op de wijze van samenleven in de gemeente en stellen de gemeente voor de opgave om de vitaliteit van haar samenleving te behouden en waar mogelijk te versterken. Hierbij kan gedacht worden aan vraagstukken zoals het in stand houden van het voorzieningenniveau, de werkgelegenheid, het verenigingsleven, de sociale cohesie, een toekomstbestendig buitengebied mede in relatie tot het terugdringen van ondermijning, etc.

Allerlei vragen die samenkomen rondom het behouden en versterken van onze lokale vitaliteit en een prettig woon- en leefklimaat. Bij deze vragen kan de gemeente Montfoort niet zonder samenwerking in de regio. Voor woningbouwlocaties, het buitengebied en mobiliteitsvraagstukken is afstemming met en soms instemming van de provincie en/of regiogemeenten noodzakelijk.

3.5 Toenemende kloof in het (financieel) vermogen om mee te doen

Het integraal beleidsplan sociaal domein gemeente Montfoort uit 2017 heeft tot doel dat "iedereen zoveel mogelijk mee kan blijven doen in de samenleving". Op allerlei vlakken is te merken dat het meedoen onder druk staat, deels ingegeven door ontwikkelingen zoals mondialisering, individualisering en de stijgende inflatie. Kijkend naar onderliggende oorzaken dan lijkt de scheidslijn tussen wel/niet meedoen vaak te liggen langs sociaal economische klasse. Ook wordt wel eens gesproken van een sociaal economische kloof. Deze uit zich op allerlei terreinen, van woningbezit tot levensverwachting, van gelukgevoelens tot positie op de arbeidsmarkt.

In het licht van 'meedoen' en het verkleinen van de sociaal economische kloof wordt tegenwoordig vaak gekeken vanuit een brede-welvaartsbenadering. Hierbij wordt naast het financiële perspectief ook gekeken naar goede gezondheid en welzijn, geen armoede en honger, kwaliteit van onderwijs, betaalbare en duurzame energie, sociale samenhang en het verminderen van ongelijkheid.⁹ Bij uitstek is dit een maatschappelijke ontwikkeling die vraagt om een goede samenwerking met de lokale uitvoeringspartners en de gemeenschap.

Onze opgave: verder bouwen!

4. Onze opgave: verder bouwen!

Kijkend naar de ontwikkelingen waar wij mee te maken hebben en de inhoud van het raadsprogramma zien wij het samen verder bouwen aan een toekomstbestendig Linschoten en Montfoort als onze belangrijkste opgave. Toekomstbestendig in de kwaliteit van onze dienstverlening, maar ook een toekomstbestendige reactie op de maatschappelijke vraagstukken die op onze gemeente afkomen. We bouwen verder aan die kwaliteit en aan (nieuwe) partnerschappen waarmee wij dit kunnen verbeteren. In het verder bouwen leggen wij drie accenten waaraan wij de aankomende periode nadrukkelijk op inzetten: *bouwen aan een krachtige gemeenschap, bouwen aan leefbare kernen en bouwen aan een vitaal buitengebied.*

4.1 Bouwen aan een krachtige gemeenschap

In een krachtige gemeenschap staat de mens centraal en weet zich te organiseren. De lokale gemeenschap staat onder druk, terwijl de kracht van Linschoten en Montfoort juist de saamhorigheid, het omzien naar elkaar en met elkaar de schouders ergens onder zetten is. Wij willen op zoek gaan naar vormen waarmee we deze kracht en de sociale cohesie behouden en verder versterken. Bijvoorbeeld via stimulering van maatschappelijke initiatieven die hieraan bijdragen. Maar ook door te kijken naar manieren waarop het verenigingsleven ondersteund en versterkt kan worden.

Aansluitend bij de landelijke ontwikkelingen willen wij verkennen of en zo ja op welke wijze wij de brede-welvaartsbenadering in ons handelen handen en voeten kunnen geven.

De gemeente vormt met de gemeenschap op een natuurlijke wijze een partnerschap. Volgens onze organisatievisie zijn onze inwoners de belangrijkste samenwerkingspartners. Vanuit de Omgevingswet hebben wij de taak om participatie goed in te richten. Participatie pakken wij graag breder dan het ruimtelijk domein op: hoe kunnen wij via participatie stappen maken in het versterken van de vertrouwensrelatie? Hoe richt je participatie in en nodig je uit om een actieve rol te (blijven) spelen met behoud van de overheidstaken en -verantwoordelijkheden? We blijven ook zelf en met onze partners werken aan het 'werken vanuit de bedoeling' en in de geest van de Verordening sociaal domein. Ook daarmee verbeteren wij de samenwerking met onze krachtige gemeenschap.

4.2 Bouwen aan leefbare kernen

De woningmarkt is oververhit. Een passende en betaalbare woning vinden is een complexe opgave. De vraag naar woningen is groot en de opdracht voor huisvesting van doelgroepen wordt omvangrijker. Het Rijk pakt regie en kondigt interventie-instrumenten aan, de provincie stelt randvoorwaarden en regels en wij willen bouwen op enkele binnen- en buitenstedelijke locaties.

Naast het zorgen voor voldoende woningen, draait het bij leefbare kernen ook om de mogelijkheid om zo lang en zo fijn mogelijk in de eigen leefomgeving te blijven wonen. Daarom spannen wij ons de aankomende jaren in om aanvullende woonvoorzieningen voor ouderen en/of personen met een zorgbehoefte te realiseren.

Bij leefbare kernen draait het niet uitsluitend om fysieke woonruimtes, maar ook zeker om een passend en bereikbaar voorzieningenniveau, ruimte voor werkgelegenheid, levendige middenstand, onderwijs in de nabijheid, recreatie en horecagelegenheden, etc.

4.3 Bouwen aan een vitaal buitengebied

Het buitengebied leeft en is in onze gemeente voornamelijk een open gebied dat in particulier bezit is. Het staat de laatste maanden vol in de spotlights vanwege het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Hierbij gaat het niet alleen over het vraagstuk van de toekomst van de landbouwsector, maar ook over natuur, watersystemen (waterberging), energiebehoefte en -opwekking. Meer lokaal georiënteerd gaat het ook over het tegengaan van ondermijning, het beleven van het buitengebied middels recreatie en toerisme, bedrijfsveranderingen, omgang met leegstand (VAB), etc. Wat wij verstaan onder een vitaal buitengebied, wat de balans is tussen de verschillende opgaves en hoe wij vorm kunnen geven aan het bereiken van die balans behoeft aandacht. Dit ook mede in relatie tot de opdracht die de provincies hebben om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak, zodat wij ons als gemeente daarin constructief maar met het oog op de belangen van onze gemeenschap kunnen opstellen.

Vervolg

5. Vervolg

De in het vorige hoofdstuk benoemde drie accenten vormen de rode draad in ons handelen deze bestuursperiode. De uitwerking daarvan pakken wij voortvarend op, waarbij de opgaves in de mate van onder andere concreetheid verschillen.

De leefbaarheid in de kernen willen wij vergroten door het realiseren van extra woningen, daar heeft de raad reeds duidelijke uitspraken over gedaan. Wat nodig is voor het vitaal houden van ons buitengebied, wat onze gemeentelijke verantwoordelijkheid en rol daarin is, is daarentegen nog veel minder helder.

Om zicht te krijgen op de deelopgaves, die te prioriteren en in de tijd uit te zetten worden startnotities opgesteld. Uiteraard informeren wij u als raad hierover en leggen de delen die tot de verantwoordelijkheid van de raad behoren ter besluitvorming voor.

5.1 Financieel

Omdat het voorliggend uitvoeringsprogramma ook de going concern bevat en het aangeboden raadsprogramma hoofdzakelijk de ingezette richtingen voortzet, is in eerste instantie een additioneel incidenteel bedrag benodigd voor de uitvoering. Dit komt voornamelijk omdat voor bouwen aan een vitaal buitengebied de ambtelijke capaciteit en expertise nu niet voorhanden is.

In de jaarrekeningen verantwoorden wij de (deel)resultaten met bijbehorende uitgaven. Mocht de uitwerking van een speerpunt tot structurele werkzaamheden leiden, dan wordt daarvoor dekking gezocht door het herschikken van andere werkzaamheden. Als dat niet lukt dan leggen wij de raad een voorstel voor, waarschijnlijk in één van de planning- en control (P&C)-documenten.

5.2 Voorlopige raadsagenda

De lokale beleidsvoorstellen, de verkenningen en voorstellen voortvloeiend uit dit uitvoeringsprogramma hebben wij opgenomen in een voorlopige raadsagenda. Met een voorlopige raadsagenda bieden wij uw raad inzicht in welke onderwerpen naar verwachting wanneer aan de raad worden voorgelegd. Een raadsagenda is daarmee een planning, maar geen verantwoordingsinstrument naar de raad. Afhankelijkheden en/of onvoorziene omstandigheden kunnen leiden tot verschuivingen in de raadsagenda.

Onderstaand een eerste voorlopige raadsagenda voornamelijk gebaseerd op de voorziene lokale beleidsnota's en voorstellen die aan de raad aangeboden worden vanuit dit uitvoeringsprogramma.

	2022	2023	2024	2025/2026
		H1	H2	
Benoemd in het Raadsprogramma				
Woonvisie			X	
Huisvestingsverordening		X		
Plan van aanpak huisvesting arbeidsmigranten			X	
Integraal Veiligheidsplan	X			
Doelgroepenverordening	X			
Beleid Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)		X		
Mobiliteitsvisie			X	
Evaluatie circulatie Binnenstad Montfoort		X		
Evaluatie instrument Parkeerfonds		X		
Beleidsnota circulaire economie en afval			X	
Groenbeheer en biodiversiteit (Groenbeheerplan)			X	
Verkenning kwaliteit en leges begraafplaatsen			X	
Huis van Ervaring	X			
Subsidiebeleid			X	
Nota sociaal domein		X		
Participatiebeleid en -verordening		X		
Casco Omgevingsplan		X		
Actualisatie nota grondbeleid			X	
Toekomstbeeld centra Montfoort en Linschoten 2030 (middenstand)			X	
Lokale beleidsactualisaties				
Sportaanpak; keuzes buitensportaccommodaties		X		
Transitievisie Warmte		X		
Actualisatie Omgevingsvisie				X
Cultuurhistorische waardekaart			X	
Gemeentelijk Rioleringsplan			X	
Duurzaamheidsvisie	X			
Economische visie			X	
Lokale klimaatadaptatiestrategie		X		
Lokaal volksgezondheid		X		

Verwijzingen uit de tekst

- ¹ 8 juli 2019 [woonvisie](#)
- ² 27 januari 2020 [woningbouwprogramma](#)
- ³ 9 maart 2020 [Verordening sociaal domein](#)
- ⁴ Brieven aan de Tweede Kamer van [februari 2022](#) en [mei 2022](#)
- ⁵ [Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard 25 mei 2020](#)
- ⁶ [Omgevingsvisie Montfoort 13 december 2021](#)
- ⁷ Erasmus universiteit 2021 ([link](#))
- ⁸ [Zie RIB Verder verbeteren leefbaarheid van 31 augustus 2021](#)
- ⁹ Planbureau voor de leefomgeving ([link](#))

